

Yazım Kuralları

Yazım kuralları; büyük harf, pekiştirme, kısaltma, sayı ve **de / ki / mi** yazımını kapsar. Karar için **Çıkar-Bak** testini kullan.

1 Büyük Harf ve Özel İsim

- Cümle başı ve özel isimler büyük başlar.
- Unvanlar büyük: Zeynep Hanım, Doktor Kerem Bey.
- Belirli tarihte ay ve gün büyük: 12 Mayıs Cuma.
- Yapım eki ayrılmaz: Ankaralı, Türkçe.

2 Pekiştirmeli Sözcükler

- Her zaman bitişik yazılır: sapsarı, tertemiz.
- İlk ünlüye kadar al, m / p / r / s ekle.
- sa + p + sarı = sapsarı
- Araya boşluk ya da kısa çizgi girmez.

3 Kısaltmalar

- Kurum kısaltması büyük ve noktasız: TDK, TRT.
- Ölçü birimi küçük ve noktasız: kg, cm, m.
- Ek okunuşa göre gelir: TDK'nin, TRT'ye.
- Küçük harflide sözcük okunur: kg'dan, cm'yi.

4 Sayılar

- Yazıyla yazılan sayılar ayrı: on beş.
- Saat, para ve ölçü rakamla: 17.30, 5 kg.
- Sıra sayısı: 8. ya da 8'inci (8.'inci olmaz).
- Üleştirme yazıyla: ikişer, üçer.

5 de / ki / mi

- Bağlaç "de" ayrı: Sen de gel.
- Hâl eki "-de" bitişik: Evde kaldım.
- Bağlaç "ki" ayrı, ek "-ki" bitişik: evdeki.
- Bitişik: sanki, çünkü, hâlbuki, mademki, oysaki.
- "mi" hep ayrı: Geliyor musun?

de / ki / mi Karar Tablosu

Deneme	Sonuç	Yazım	Örnek
"de"yi çıkar	Cümle bozulmaz	Ayrı (bağlaç)	Ali de geldi.
"de"yi çıkar	Cümle bozulur	Bitişik (ek)	Ali okulda kaldı.
"ki"ye "-ler" ekle	Eklenir	Bitişik (ek)	bahçedeki
"ki"ye "-ler" ekle	Eklenmez	Ayrı (bağlaç)	Baktım ki gitmiş.
Soru eki "mi"	Her durumda	Ayrı	Hazır mısın?

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Yazım Kuralları: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 DE / DA AYRIMI

"Bu akşam kitap ta okuyacağım." cümlesindeki yazım yanlışını düzelt.

- 1 "ta"yı çıkar: Bu akşam kitap okuyacağım.
- 2 Cümle bozulmadı, öyleyse bağlaçtır.
- 3 Bağlaç ayrı yazılır ve "ta" biçimi olmaz.

Cevap: Bu akşam kitap da okuyacağım.

ÖRNEK 2 Kİ AYRIMI

"Duydumki sokaktaki fırın kapanmış." cümlesinde hangi "ki" yanlış yazılmıştır?

- 1 "sokaktakiler" denebilir; bu ektir, bitişik doğru.
- 2 "duydumkiler" denemez; bu bağlaçtır.
- 3 Kalıplaşmış sözcük de değil, ayrı yazılır.

Cevap: Duydum ki sokaktaki fırın kapanmış.

ÖRNEK 3 PEKİŞTİRME

"Yeşil" ve "düz" sözcüklerinin pekiştirmeli biçimlerini yaz.

- 1 ye + m = yem; yem + yeşil
- 2 dü + m = düm; düm + düz
- 3 İkisi de bitişik yazılır.

Cevap: yemyeşil, dümdüz

ÖRNEK 4 KISALTMAYA EK

Boşlukları doldur: "TRT__ mektup yazdım, 3 kg__ fazla elma aldım."

- 1 TRT "te" sesiyle biter: TRT'ye
- 2 kg "kilogram" diye okunur: kg'dan
- 3 Ek okunuşa göre seçilir.

Cevap: TRT'ye, kg'dan

ÖRNEK 5 BÜYÜK HARF VE SAYI

"Gösteri 12 mayıs cuma günü; sıraya 2'şer gireceğiz." cümlesini düzelt.

- 1 Belirli tarih var: 12 Mayıs Cuma
- 2 Üleştirme sayısı yazıyla: ikişer
- 3 Öteki sözcüklerde yanlış yok.

Cevap: Gösteri 12 Mayıs Cuma günü; sıraya ikişer gireceğiz.

MİNİ TEST

Yazım Kuralları: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. Hangisinde “de” ayrı yazılmalıdır?

- A) Simitde aldım. B) Sokakta yürüdük.
C) Evde kaldık. D) Sınıfta bekledik.

2. Hangisinde “ki” bağlaçtır?

- A) çünkü maç B) Baktım ki gitmiş.
C) seninki D) yoldaki araba

3. Hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) sanki B) çünkü
C) hâlbuki D) mademki

4. Hangisinde “mi” doğru yazılmıştır?

- A) Geldinmi? B) Biliyormusun?
C) Okudunmu? D) Hazır mısın?

5. Hangisinde büyük harf yanlışı vardır?

- A) Kitabı zeynep Hanım B) Elif ablam geldi.
verdi.
C) Okullar eylülde açılır. D) Türkçe dersini severim.

6. “TDK” kısaltmasına ek hangisinde doğru gelmiştir?

- A) TDK'nın B) TDK'nin
C) TDK'nun D) TDKnin

7. Hangisi doğru yazılmıştır?

- A) 2'şer B) 7.'nci
C) 7'nci D) onbeş

8. Hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) 5 kg'den fazla B) 3 cm'i ölçtüm
C) 19 mayıs 1919 D) 19 Mayıs 1919

9. Hangi pekiştirmeli sözcük doğru yazılmıştır?

- A) mas mavi B) yemyeşil
C) ter-temiz D) sap sarı

10. “Beyaz” sözcüğünün pekiştirmeli biçimi hangisidir?

- A) bepbeyaz B) besbeyaz
C) bembeyaz D) berbeyaz

Cevap anahtarı

1. A · “Simit aldım.” bozulmaz; bağlaçtır: Simit de aldım.
3. C · “Hâlbuki” kalıplaşmıştır, bitişik yazılır.
5. A · Kişi adı özel isimdir: Zeynep Hanım.
7. C · Sıra eki rakama kesmeyle gelir; nokta ile ek birlikte olmaz.
9. B · Pekiştirmeli sözcükler bitişik yazılır.

2. B · İki cümleyi bağlar, “-ler” eklenemez.
4. D · “mi” ayrı, sonraki ek ona bitişik yazılır.
6. B · “ke” sesiyle biter; ek ince ünlüyle ve kesmeyle gelir.
8. D · Belirli tarihte ay adı büyük başlar; kg'dan, cm'yi olmalı.
10. C · be + m + beyaz = bembeyaz

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/8-sinif-turkce-yazim-kurallari-konu-anlatimi